

สนทนารวม กับ พุทธบริษัท ๑

ศิษย์ หลวงปู่เจ้าคะ การสมาทานศีล ๕ หรือศีล ๘ ที่ปฏิบัติกันตามปกตินี้เราจะเลือกสมาทานเพียงบางข้อจะได้ไหมเจ้าคะ?

หลวงปู่ ไซ้ ! ก็ต้องว่าตามหมวดเขาซิ ศีลโลกีย์นะ ๕ ก็ต้องว่าให้จบ ๕ ๘ ก็ต้องว่าให้จบ ๘ ซิ ศีล สมาทานก็ต้องว่าเป็นหมวด ๆ ไปอย่างนั้น ศีลบารมีเขาไม่ได้จัดเป็นหมวด ๆ นี่ ศีลบารมีก็ต้องมี ๑๐ ศีล อุบาสรมีก็ ๑๐ ศีลปรมัตถบารมีก็มี ๑๐ ไม่ต้องสมาทาน ไม่ต้องมีหมวด ถ้าไม่จำกัดองค์ละก็ไปอยู่ศีลบารมี

ศิษย์ ถ้าศีล ๕ สมาทานเพียง ๔ ศีล ๘ ขอสมาทานเพียง ๗ จะได้ไหมเจ้าคะ?

หลวงปู่ คนมั่นใจว่าเอาเอง แต่ศีลไม่เป็นอย่างนั้น โลภียก็โลภียทั้ง ๕ โลกุตระก็ศีล พระโสดา ศีล ๕ ก็มีโลภีย-โลกุตระคู่หนึ่ง ศีล ๕ ก็มีโลภีย-โลกุตระ ศีลอุโบสถก็โลภีย-โลกุตระคู่หนึ่ง ศีล ๑๐ โลภียก็มี โลกุตระก็มี หมดเท่านั้นละหมวดศีลนะ กิเลสหมด แสดงหมวดศีลแล้วที่ดับอสังขาร ๘ คัมภารมี ๓๐ ทศ

ศิษย์ ก็ถ้าไม่ปฏิบัติไม่ครบก็ไม่สำเร็จไซ้ไหมเจ้าคะ

หลวงปู่ มันไม่ครบกับหมวดศีลเขา ศีลโลกียก็ต้องมีศีล ๕ ศีลโลกุตระก็มี ๕ ต้องตามหมวดศีล หมวดศีลอยู่ศีลขันธ เป็นศีลทั้งนั้นแหละ ศีลขันธ ปัญญาขันธ วิมุตตญาณ สมณขันธ ธรรมขันธก็ ๕ ขันธก็ ๕ ๕ กับ ๕ ก็มาประทับอยู่ขันธ ๕ นี่เอง ธรรมขันธนะ ถ้าอย่างนั้นไม่เข้าหมวดเขา ไม่พุดกับปริยัติเขาไม่ได้ เขาไม่ให้เข้าสนามหลวงแล้ว ศีลไม่ครบองค์ ๕

ศิษย์ เวลาทำบุญหรือบริจาคทางต่าง ๆ นี่ก็ไม่ออกว่าจะอุทิศส่วนกุศลอย่างไร จิตเฉย นี่ก็อยากเพียงต้องการทำบุญเท่านั้น อยากให้หลวงปู่ให้หลักในการทำจิตขณะนั้น

หลวงปู่ ก็นึกพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ซี่ เข้าหลักสูตรนะ ถ้าลืมหลักสูตรแล้วอุทิศไปไม่ถูกหลักมันเฉย ๆ มันเป็นโมหะแล้ว ถ้าอุทิศถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มันพร้อมด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ด้วยทาน ด้วยศีล ด้วยภาวนา มันไม่พร้อมก็ไม่เป็นปัญญานะซี่

ศิษย์ ถ้าจิตเฉย ๆ ไม่นึกอะไร ก็ไม่ได้ไปไปเลยไซ้ไหมเจ้าคะ ?

หลวงปู่ ไปไม่ถูกซี ไม่ใช่กุศลธรรมเสียแล้วละ มันเป็นอพยากัตตาธรรมาไป ไม่ถูก หรือก ทานของพระเวสสันดร ตาซุชกเป็นผู้ไปรับทานอย่างเดียว พระเวสสันดร ทานสองกุมารให้ ก็เพื่อตรัสรู้มุ่งหมายพระโพธิญาณนฤพาน แล้วท่านก็ได้ตรัสรู้และ แสดงธรรมได้ ผู้รับไม่สำคัญหรือก สำคัญผู้ให้ผู้ให้อย่างไม่เจตนา นางคนหนึ่งเป็นลูกสาวช่างหม้อปั้นดินเหนียวอยู่ พระเถระมาบิณฑบาต บิณฑบาตดินเหนียวจะเอาไปยากฤก ไม่รู้จักถามว่า ต้องการอะไรมาขึ้นที่นี้ ต้องการดินเหนียว เอ้อ ! แต่ดินเหนียวก็ต้องมา บิณฑบาต ท่านไม่เจตนาจะเอาไปถึงไหนเลยหมิ่นประมาทท่าน ขัดไม่ได้ปั้นดินเหนียว ทุ่มให้ ไม่ปรารถนาจะเอารูปทิพย์แต่มันได้นะ แต่ได้คำหนิบิดดาเบือน มีปัญจะปาคำหนิ อยู่หน้า ๕ แห่ง ใครก็ไม่ชอบเลยนางคนนี้ แต่อาณิสงส์กัลป์ได้เนื้อทิพย์ กษัตริย์ไปขอกิน น้ำ คั้นน้ำทับทิมใส่แก้วให้ ไปถูกนิ้ว ๆ เดียวเท่านั้น แหะเลยคิดออกคิดใจ ชาววังสู้ไม่ได้ เนื้อทิพย์ ดินเหนียวเนื้ออ่อน ไม่ปรารถนาจะเอาเนื้อทิพย์มันได้ หน้าปัญจะ ๕ แห่ง ไม่ปรารถนาเอามันได้นั้นแหะ ทำไปซี ทำโดยประมาทของท่าน ไม่รู้จักเหตุจักผล เป็นไป อย่างนั้น

พระเวสสันดรท่านรู้เหตุรู้ผล ตาซุชกไม่มีศีลก็ช่างมันซี ให้มันไปแล้วก็ส่งผลมา ให้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าได้ ผู้ทานรู้ ผู้ทานไม่รู้ต่างกัน ผู้รับเป็นอรหันต์แล้ว ผู้ให้ไม่รู้จัก เอาดินเหนียวทุ่มใส่บาตรให้

อัปมาโนพุทโธ พระพุทธเจ้ามีประมาณเมื่อไรละ ทำได้ทุกอย่างขึ้นชื่อว่า พระพุทธเจ้าอัปมาโนธรรมโม พระธรรมบันดาลได้ทุกอย่างอย่าว่าแต่พุทธานิมิตเลย ธรรมนิมิตก็มี อัปมาโนสังโฆไม่มีประมาณเมื่อไร ตั้งแต่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์มา ยุอยู่ พระภิกษุมา ๕๐๐ ตั้งพระอาณนทว่า ตถาคตยังไม่ว่าง ให้พระอาณนทไปบอกว่า ให้ คอยที่ป่าช้า อ้าว! พวกเราจะมาเฝ้า เข้าใจผิดว่าหมดสังโยชน์แล้ว หมดอนุสัยแล้ว แต่ เจ้าของยังไม่รู้ว่า สังโยชน์มีที่ตัว อนุสัยมีที่ตัว พระพุทธเจ้าจึงไม่ให้มาเฝ้าให้คอยที่ป่าช้า นั้นพวกอิริยาบถยืน ยืนดูซากอสุระ พอรากะสังโยชน์ปรากฏขึ้น ปฏิกะสังโยชน์ปรากฏ ขึ้น พระองค์จึงถือเอาเหตุ นั้นไปแสดง ๒ ข้อเท่านั้น บรรลุทั้ง ๕๐๐ องค์ แล้วกลับมาจึง มาเฝ้าพระพุทธเจ้าได้นี้เห็นไหมละ พุทธานิมิตนั้นนั่งอยู่ คันธกุณินี่ทำไมไปแสดงธรรมให้ พระ ๕๐๐ องค์ในป่าช้า อิริยาบถยืนทั้ง ๕๐๐

พุทฺธนิมิตไมใช่มีครั้งเดียวเท่านั้น ภิกษุอีก ๕๐๐ ก็ต้องไปยืนอยู่ป่าช้าเหมือนกัน ในสมัยพุทฺธมรดาายังอยู่ชั้นดุสิต ไปแสดงธรรมกับเทวดา อภิธรรม ๘ คัมภีร์ ตอนเช้าลงมารับบิณฑบาตพระสารีบุตร ๒ ชั่วโมง ใครเทศน์แทนละ พุทฺธนิมิตนั่นเอง นิมิตของพระพุทฺธเจ้า เทวดาลืมตากระพริบเมื่อไหร่ละ ๓ เดือนนะฟังธรรมไม่ลุกจากที่ตากก็ไม่กระพริบ จะไปเอาหม้อข้าวหม้อแกงที่ไหนมาถวายบิณฑบาต ต้องมารับของพระสารีบุตรนี้ ในระหว่าง ๒ ชั่วโมงมาต้องมานี้ ทางโน้นเทวดาฟังธรรมพุทฺธนิมิตไม่ใช่ไม่มี พุทฺธนิมิตมี ธรรมนิมิตมี จึงอยู่ในอัปมานพุทฺธโนนะ ใครอยากรู้ไปอ่านพระไตรปิฎก ไปสนามหลวงเขาแปลไม่ถึง อัปมานธรรมโม อัปมานสังโฆ สวดแล้วก็เททั้งหมดมา บัดนี้ คนเขาไม่เคยเห็นพุทฺธนิมิต ธรรมนิมิต สังฆนิมิต แค่อสถิณ ๑๐ เขาก็เห็นแต่ภายนอก ๓๐ อนุสติ ๑๐ เป็น ๔๐ ธรรมฐาน ๔๐ เห็นแต่ภายนอก ในโปลานในกระดาดโน้น มันอยู่ที่นี้ มันอยู่ที่จิตนี้อีก ๔๐ ภายนอก ๔๐ ภายใน รวมเป็น ๘๐ จึงลงกันได้ ต้องโทรศัพท์เบอร์เดียวกัน สถานีเดียวกัน โทรศัพท์เบอร์เดียวกัน จึงพูดกันได้ ไปพูดสนามหลวงเขาไม่รู้หรอก ธรรมฐาน ๔๐ มันอยู่ตรงไหน เขาไปอ้างโน้นโปลานโน้น ในกระดาดโน้น ๔๐ มันอยู่โน้น มันได้แต่ข้างนอก ๔๐ ข้างในไม่มี มันจะลงกันได้หรือ เดียวมันทะเลาะกัน ไปพูดขึ้นในสนามหลวงเขาก็ไม่ให้กินน้ำแข็งเขาหรอก เขาก็ไล่หนีเท่านั้นแหละ ก็มันอ่านธรรมานุปัตสนสติปิฎฐาน ภายในก็ดี ให้รู้ว่าเกิดขึ้นให้รู้ว่าตั้งอยู่ให้รู้ว่าเสื่อมไป ภายนอกก็ดี ธรรมเกิดขึ้นได้ ตั้งอยู่ได้เสื่อมไปได้ทั้งภายนอกและภายในนี้กรรมฐาน

ทำไมจึงอ้างแต่ภายนอกละภายในมันมีอยู่แล้ว พุทฺธะภายในก็มี พุทฺธะภายนอกก็มี ทำไมไม่อ้างให้หมดเป็นคู่ ๆ กันไปละ ก็เพราะไม่รู้ภาษาใจ รู้แต่ภาษาหนังสือ ก็เถียงกันตายโหงทุกประเทศนั่นแหละ พูดกับคนพูดยาก พูดกับธรรมะง่ายกว่า มนุสฺสธรรมเขาก็มีชอบแล้ว สัมมาทิฐิเทวธรรมเขาก็มีชอบสัมมาทิฐิจึงพูดกันได้ พรหมธรรมเขาก็มีชอบ สัมมาทิฐิ โลกุตตรธรรมสัมมาทิฐิของพระโสดา สกิทาคา อนาคา อรหันต์ พูดกันได้ทุกหมวด เอาภาษาคนไปข้ามภาษาธรรมดกอเวจีวันละ ๑๐๐ ครั้ง ๑,๐๐๐ ครั้งไม่รู้จักไปค้ำ ธรรมะของพระพุทฺธเจ้าได้หรือ มันอวดดีว่าเรามีธรรมะ อวดดีว่า รู้ดีกว่าพระพุทฺธเจ้านั่นแหละมันไปอเวจีแล้วละ กายกรรมมันอยู่วชิกรรมยังอยู่ แต่มโนกรรมไปแล้ว

ศิษย์ หลวงปู่ครับ นิพพานของโลกุตระเป็นอย่างไรครับ

หลวงปู่ มันหมดอาสวะซี อวิชาสวะไม่เหลือ

ศิษย์ นิพพานที่แท้จริงละครับ

หลวงปู่ นิพพานที่แท้จริงมันดับอาสวะหมด ไม่มีอวิชาสวะ ไม่มีอวิชาสังโยชน์ ไม่มีอวิชานุสัย หมดไม่เหลือ

ศิษย์ จิตยังอยู่ไหมครับ

หลวงปู่ จิตปรมัตถ์ไป เจตสิกปรมัตถ์ รูปปรมัตถ์

ศิษย์ ยังอยู่แต่ไม่เสนอคำเรียกใช้ไหมครับ

หลวงปู่ ยังอยู่แต่ว่ามันเกิดดับ มันเป็นสังคตะไป ไม่ใช่สัตว์ คน สังคตะธรรม สังคตะธรรมมีอยู่สังคตะธรรมมีอยู่ วิราคะธรรมมีอยู่ แต่ไม่ใช่สัตว์ คนเท่านั้น

ศิษย์ หมดสมมุติ หมดความยึดถือใช้ไหมครับ

หลวงปู่ มันไม่มีอวิชาสวะ ไม่มีอวิชาสังโยชน์ ไม่มีอวิชานุสัยละก็ ก็เลศกรรมวิบากมันไม่มี จิตไม่มีนามรูปของขันธแล้ว มันเหนือนามรูปของขันธหมดแล้ว สังคตะมันเหนือขันธ ๕ อสังคตะมันเหนือขันธ ๕ วิราคะธรรมก็เหนือขันธแล้ว ขันธ ๕ ยังมีนามรูปยังติดต่อกันได้อยู่ อายาตนะธาตุนี้ ขันธ ๕ นี้ ส่วนนิพพานไม่เกิดไม่ดับนี้ จิต เจตสิก รูปปรมัตถ์นี้มันเกิดดับเป็นอสังคตะธรรม ไม่มีสัตว์มีคน ไม่มีภพไม่มีชาติ ส่วนเกิดดับเป็นสังคตะธรรม ไม่เกิดไม่ดับเป็นอสังคตะธรรม วิราคะธรรมไม่มีราคะ หมดราคะไปถึงโลกุตตระแล้วนั่น ปราศจากราคะ โทสะ โมหะ จะมาเผาแล้วเขาคิด ไม่ได้แล้ว

ศิษย์ โลกุตตรนิพพานนั้นปราศจากวิญญูณ ๆ ในที่นี้หมายความว่าอย่างไรครับ ?

หลวงปู่ วิญญูณชั้นนั้นะ วิญญูณชั้น ก็เป็นนามขันธอยู่แล้ว

ศิษย์ จิตเดิมอยู่แต่ปราศจากความยึดถือหรือครับ ?

หลวงปู่ จิต เจตสิก รูป เป็นปรมัตถ์ไปหมด จิ เจ รุ นิ เป็นปรมัตถ์ธรรม

ศิษย์ ที่ว่าจิตนั้นเป็นแต่ลม เป็นลม เมื่อดับไปแล้วลมหมดไป จิตก็หมดไป ถ้าอย่างนั้นก็แปลว่านิพพานก็สูญหมดเลย ไม่มีอะไรเหลือ ผมเข้าใจไม่ถูก

หลวงปู่ นิพพานไม่สูญ แต่อาสวะสูญได้ เอ้อ! อาสวะมันหมดได้ อวิชชาตัดหาอุปาทาน กิเลสกรรมวิบากมันหมดได้ แต่สังขตะ อสังขตะ วิราคะธรรมมันไม่หมด แต่บารมี ๓๐ ทศน์ที่พระพุทธเจ้าสร้างบารมีมา บารมีเป็นของไม่ตาย แต่ว่าส่วนตัวบุญพระโพธิสัตว์ ต้องเปลี่ยนแปลงไถ่ละ ถ้าเป็นตัวอยู่กับพระเวสสันดรก็ไม่ได้ตรัสรู้ ถ้าไปเป็นตัวเป็นมหากษัตริย์อยู่ ก็ไม่ได้ตรัสรู้ต้องออกจากมหากษัตริย์ไปค้นคว้าอยู่ ๖ ปี แล้วจึงสิ้นอาสวะ จึงได้ตรัสรู้นั่นละ รับรองว่าเป็นพระพุทธเจ้าได้นะ พระพุทธเจ้าบางองค์อายุไม่เท่ากันนะ พวกอดีตอายุ แสนหนึ่งก็มี แปดหมื่นก็มี มาองค์ปัจจุบันอายุ ๘๐ ปี

ศิษย์ หลวงปู่ครับ เจ้าคุณอุบาลีท่านตัดสังโยชน์หมดที่ตัวครับ ?

หลวงปู่ ท่านไม่บอกสักทีหรือ เทศน์จนขาด ท่านชำนาญทางกุดระ ทางโลกีย์ ท่านชำนาญแสดงสองภาค แต่ท่านไม่บัญญัติท่านว่าตัดสังโยชน์ได้สิบนี้ ท่านเพียงถือไตรสรณคมน์โลกุตระนั้นแน่ก็ไปคูชิ ไปคูศรมเกษมณะ เสนะสรณคมน์นั้นนะ วิสัยชเนาอยู่ในนั้น ท่านไปรับรองเอาตัวนั้น ท่านไปรับรองไตรสรณคมน์ของพระอรหันต์เมื่อไหร่ละ มันไตรสรณคมน์ของพระโสดาต่างหากละ

ศิษย์ หลวงปู่ครับที่เขาว่า เทียวเมืองนิพพานนะ เขาไปเทียวกันจริงหรือเปล่าครับ ?

หลวงปู่ เทียวไปแต่ปริยัตินะซี มันพูดเอาเองภาคปริยัตินี้ไปเทียวได้ซี ภาคปฏิเวธไปเทียวที่ไหนละ มันมีบอกเมื่อไหร่ละ ปริยัติเป็นภาษาธรรมต่างหาก

ศิษย์ เขาสงสัย ที่หลวงพ่อบอกท่านสอนมโนมยิทธิแบบใช้ฤทธิ์ทางใจไปเข้ากะหลวงปู่

หลวงปู่ นั้นมันเรื่องพุทธานิมิต ธรรมนิมิต สังฆนิมิต ก็ตามใจซี นิมิตมีอยู่ หลับตาลืมตาก็มี มีของพระอริยเจ้า พระพุทธเจ้าแสดงนิมิตได้ ธรรมนิมิตได้ สังฆนิมิตได้ ให้กามโลกเห็นกัน ให้รูปโลกเห็นกัน ให้รูปโลกเห็นกันนะ พระอรหันต์ไม่มีทิพยจักขุเห็นเมื่อไหร่ละ ในมหาสมยสูตร ในปามหาวันนะไปอ่านสูตร แปลคูชิ อยู่ในปามหาวัน พระสงฆ์หมู่ใหญ่มีตั้ง ๑,๐๐๐ กว่า ทำไมมุ่งหน้าไปประชุม ณ ปามหาวัน ไปน้อมนมัสการพระพุทธเจ้าละ เทวดา ๖ ชั้นมาหมด พรหม ๒๐ ชั้นมาหมด ยักยักกับมนุษย์ ทำไมไม่รังแกกันละ ครุฑกับนาคไม่รังแกกันละ ก็ไม่เพราะอำนาจพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพหรือ

คนมันอยากเห็นเทวดาชั้นโน้น ชั้นนี้มันอยู่ที่จิตเดียว เทวธรรมอยู่จิตเดียว พรหมธรรมมันอยู่จิตเดียว โลกุตตรธรรมมันอยู่จิตเดียว จิตนี้ละมันรับธรรมะนอกจาก กายกับจิตแล้วจะไปรับที่ไหนล่ะ ที่นี้มันรับพระไตรปิฎกไว้ตั้งสามปิฎกนะ กายกับจิต นี่นะพระไตรปิฎกในได้ยังไงล่ะ คนไปถามหา ยังไง พระพุทธเจ้ารู้รึ ๒ ชั้น นรก ชั้นนอก นรกชั้นใน สวรรค์ชั้นนอก สวรรค์ชั้นใน นิพพานชั้นนอก นิพพานชั้นในนะ เขาอ่านกันยังงั้นละนี่ เออ! ชั้นในมันยังจะเหลือหรือกิเลส เกิดตายจะเหลือหรือ ชาติภาพ จะเหลือหรือ มันก็ไม่เหลือชิ มันต้องมีภายนอกภายในพิสูจน์กันดูอย่างนั้นซิ

นิพพานไม่ใช่รูปขันธ์ ไม่ใช่นามขันธ์ มันเหนือรูปขันธ์ นามขันธ์ แต่สร้างบารมี มากี่เอาเป็นเครื่องสร้างมือสร้างบาตรมีต่างหากล่ะ นามรูปนี่นะ เมื่อได้ตรัสรู้แล้วเอาไป เมื่อไรล่ะ บารมี ๓๐ ทศ ไม่ใช่ตัวขันธ์ ๕ มันเหนือขันธ์ ๕ มาแต่คิกคำบรรพแล้ว พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วก็เหลือขันธ์ ๕ พระปัจเจกพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วเหลือขันธ์ ๕ พระสาวกทุกองค์ทั้งชายหญิงตรัสรู้แล้ว หมดสังโยชน์แล้ว หมคอนุสัยแล้ว ยังเหลือขันธ์ ๕ เขายังเขียนรูปโลกไว้ให้ดู คนภพหนึ่งไปค้นรูปโลก คนภพหนึ่งขึ้นนั่งบนโลกยังงั้นละ มี แต่พวกพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันต์เท่านั้นที่ขึ้นนั่งบนโลกนะ ขันธ์ โลกมันถูกรองนั่ง มนุสสธรรมก็โลกีย์ เทวธรรมก็โลกีย์ พรหมธรรมก็โลกีย์ มันขึ้นเหนือ โลกไม่ได้ มิจฉาทิฐิไปค้นโลก สัมมาทิฐิก็นั่งชี้โลก โลกุตตรภูมิเมื่อจิตหมดสังโยชน์และ อนุสัยแล้วขึ้นนั่งโลก ใครจะดีกว่ากันล่ะ สัตว์โลกมันรู้โลกต่ำโลกสูงเมื่อไรล่ะ นอกจาก อริยมรรคมา ๔ ชั้น จึงไปขึ้นเหนือโลกได้

ในนี้ก็สามโลก ภายนอกก็มีสามโลก ใครละมันยอมรับเป็นสัตว์โลกมันจะเป็น คนดีทั้งนั้น มันไปเถียงถึงพระพุทธเจ้า มันค่าถึงพระพุทธเจ้าไม่ใช่ค่าแต่พวกเราเดี๋ยวนี้ มันค่ามาแต่คิกคำบรรพแล้ว มันคิดจะฆ่าพระพุทธเจ้ามาแต่คิกคำบรรพแล้ว คนไม่เอา เรื่องเอาราว คนละศาสนา คนมิจฉาทิฐิมันไปเกิดที่ไหน ก็ไปเกิดอเวจีโน้นซิ

สัมมาทิฐิมาเกิดเป็นมนุษยธรรม เทวธรรม พรหมธรรมก็ข้ามไปโลกุตระธรรม จึงจะไปนิพพานถึง เขาเดินทางนี้ต่างหากล่ะ สัมมาทิฐิกับมิจฉาทิฐิต่างกัน กายเดียว จิตเดียว แต่สัมมาทิฐิต้องมาอาศัยนี้ รูปเดียว นามเดียว นี่ละ ก็ดูเจริญกันกับคนชี เทวดาก็ อาศัย ดิน น้ำ ลม ไฟ อากาศ อาศัยรูปธาตุนี้ละ พระพุทธเจ้า ก็บิณฑบาตในโลกมนุษย์นี้

พระปัจเจกพุทธเจ้าก็บิณฑบาตในโลกมนุษย์นี้ พระอรหันต์ก็บิณฑบาตในโลกมนุษย์นี้
โลกอื่นเขาใส่บาตรเมื่อไหร่ล่ะ เอ้อ!

ศิษย์ หายสงสัยแล้วครับ